

JOVENTUT

19. 398, 619

JOVENTUT

Periódich Catalanista

ART ♦ CIENCIES ♦ LITERATURA

ANY 1906

PLAÇA DEL TEATRE, 6, ENTRESOL
BARCELONA

ÍNDIX

ALADERN (JOSEPH)

El llenyatayre, pág. 73. — Animes miserables, pàgina 742. — Fi d'una polèmica, suplement al n.º 358.

ALBERT (SALVADOR)

Heretgies: Miseria universal, pág. 168. — La lluyta, pàgina 808.

ALEGRE (MARTÍ)

Del bé y del mal, pág. 52.

ARRO Y ARRO (CARLES)

La retratada, pág. 3. — Oswald perruquer, pág. 53. — Día de neu, pág. 89. — Sant Jordi, pág. 244.

ARTÍS BALAGUER (A.)

Nadal, pág. 8. — Els mobles al carrer, pág. 83. — La festa de les minyones, pág. 164.

AYMÁ Y AYALA (JAUME)

La xucladora, pág. 354.

BAGESS (LARI C.)

Visita perillosa, pág. 410

BALLESTER (JOSEPH M.^a)

Hivernenca, pág. 58.

BARRIOS (BENET R.)

Finlandeses: De cap d'any, 34. — Costums y tradicions, págs. 85 y 116. — Datos estadístichs, pág. 193. — Engrunes, pág. 329. — D'instrucció, pág. 793. — De llengua catalana, pág. 554. — Se parla català, pàgina 709.

BASSEGODA (RAMÓN E.)

Sonets (traduccions), pág. 553.

BAVÍ BRACONS (S.)

Les dues verges, pág. 116.

BENAZET (ANTON)

Goig pág. 339.

BONET Y CEMBRANO (D.)

Emporium, págs. 56 y 66. — Concerts Granados, pàgina 154. — Concerts de l'Associació Musical, pàgines 173, 203 y 217. — Concerts Paderewski, pàgina 314. — A la «Wagneriana», pág. 347.

BOSELLI (CARLO)

Sonets, pág. 137. — Catalunya a Itàlia, pág. 771.

BOUYER-KARR (VIOLETTE)

Musique, pág. 309. — *Berceuse marine*; *Chansons*, pàgina 344. — Marabou, págs. 516 y 533. — La Felicitat, pág. 777.

BUSQUETS Y PUNSENT (ANTON)

Gent de montanya, pág. 392. — Notes bibliogràfiques, pàgina 524. — Repòs, pág. 551. — La escola de mestres, pág. 577. — Recort, pág. 833.

CARBONELL Y PUIG (S.)

Esboços cubans: La Bachata, pág. 179.

CARNÉ Y MARTÍ (J.)

¿Reaccionari?... Mayl, pág. 218. — Quadret, pág. 507.

CATALÁ (VÍCTOR)

Lletres a un altre aprenent, pág. 609. — El centaure (traducció), pág. 727. — Els drets de l'home, pág. 836.

CATASÚS Y CATASÚS (TRINITAT)

Diades serenes, pág. 26. — Flor de la luxuria, pàgi-

ÍNDIX

na 330. — Auba tranquil·la, pág. 568. — Invitació a l'amor, pág. 709.

CLOSA (CANDI)

¿Còm ne dirèm?, pág. 689.

COCA (LLEÓ)

Oh camins del món!..., pág. 405.

CONILL (BONAVENTURA)

Impressions de París, pág. 442.

DE HAUSSY (MADAME)

El venciment, pág. 501. — Terra inculta, pág. 710.

DELPONT J.)

Als poetes txechs, pág. 173.

DEVOLUY (PEIRE)

Discurs de Santo Estello, pág. 378.

ESCARDOT (L.)

Andròmaca, pág. 10. — La fi de la lloca, pag. 101. — Posta serena, 197. — Clixé de Pasqua, pág. 377. — Baboses, pág. 483. — De nit, pág. 569. — Fantasia, página 598. — A JOVENTUT, pág. 839.

ESPERANTA-FAKO

Pàgines 9, 28, 43, 61, 76, 91, 109, 124, 140, 155, 170, 188, 205, 22, 234, 251, 268, 285, 298, 316, 332, 347, 364, 406, 428, 444, 460, 508, 523, 540, 557, 570, 588, 603, 619, 636, 652, 668, 683, 700, 716, 731, y 749.

FEMINA

Per la finestra, pág. 19.

FOLCH Y TORRES (JOSEPH M.^a)

Cap a la vida, pág. 117. — Tu com jo, pág. 846.

FOLGUERA Y DURÁN (M.)

Renovació incessant, pág. 829.

FONT (ALEXANDRE)

Pàgines festives: La torre en venda, pág. 11. — Coses de la Rambla, pág. 37. — Concells maternals, página 68. — La mona, pág. 149 — Qüestions de família, pág. 290. — El cinematògraf, pág. 340 — El casament de l'Antoneta, pág. 518. — Senectut, página 565. — Incompatibilitat de caràcters, pág. 582. — La costellada, pág. 633. — Prenent les aygües, página 722. — Monomania esportiva, pág. 802. — Despedida, pág. 838.

FONT Y LAPORTE (A.)

Soliloqui, pág. 212. — La cançó, pág. 330.

FONTDEVILA Y CRUIXENT (M.)

Croquis, pág. 42.

FORTUNY (CARLES DE)

Fanguejant, pág. 146 — Solitut, pág. 226. — Flors, página 247. — El valent, pág. 314 — Fent volar l'estel, pág. 659. — Immortalitat, pág. 739.

FUENTES (ENRICH DE)

Coincidències, pág. 822.

GAMBÚS (XAVIER)

Esflorament, pág. 7.

GENER (POMPEYUS)

En Vallès y Roderich y jo, pág. 22. — La Fira de les Roses, pág. 275. — El gay Saber, pág. 292. — El tifus, pág. 422. — Teatres: *Los Noveleros*, pág. 459. — Lo qu'hem fet, pág. 822.

GIBERT (SALVADOR)

Ciencia, pág. 184.

GUAL (ADRIA)

A l'amich Tintorer, pág. 674. — Salut!, pág. 822.

GUANYABÉNS (E.)

Sacra fames (traducció), pág. 847.

GUBERN (S.)

¿Somni o realitat?, pág. 753. — Adeu a JOVENTUT!, página 846.

JANER (LLUÍS DE)

Silvestre, pág. 294. — El despertar d'un poble, página 308. — El trust de la oposició, pág. 326. — Clavé, pág. 348. — La espasa y la paret, pág. 419.

JOCHS FLORALS

Llista de les composicions rebudes, págs. 173, 204 y 221. — Veredicte, pág. 284.

JOVENTUT

Salutació, pág. 1. — Els Jochs Florals d'enguany, página 297. — Per recort d'En Vilanova, págs. 525 y 590. — Unió Catalanista: Concell General de Representants, pág. 693. — El perquè d'aquest suplement, suplement al n.º 358. — Perquè pleguém, pág. 817.

KARR (CARME)

Concerts de l'Orfeo Català, págs. 152 y 166. — La

ÍNDIX

«Schola Choral» de Terrassa, pág. 181. — *Bruniselda*, págs. 265 y 279. — Festa de la Música Catalana, pàgina 360. — Notes bibliogràfiques, pág. 376. — Concerts, pág. 682. — Associació Musical de Barcelona, pág. 748.

LAPORTA (MIQUEL)

Als homes naturals, pág. 830.

LÓPEZ PICÓ (JOSEPH M.ª)

La borratxa, pág. 452. — L'armari de la roba blanca, pàgina 554.

LLEONART (JOSEPH)

El poeta y la esposa, pág. 795.

LLEONART Y ROIG (MELITÓN)

El vell pobre, pág. 506.

LLIVI Y GASÉS (PAU)

Música (traducció), pág. 309. — Conhort, pág. 411.

MARAGALL (JOAN)

Rêverie, pág. 833.

MARTÍ (ORIOI)

Per la finestra (traducció), pág. 19. — Aquí no passa res, pág. 33. — Esperem, pág. 129. — Liquidació forçosa, pág. 369. — Notes bibliogràfiques, pàgines 60, 283 y 363. — Marabou (traducció), págs. 516 y 533. — La Felicitat (traducció), pág. 777. — Desde la cambra roja, pág. 824.

MARTÍ Y JULIÀ (D.)

Renovació, pág. 2. — De cara a la mar, pág. 561. — Mort es vida, pág. 821.

MAS Y JORNET (CLAUDI)

Els meus bessons, pág. 823.

MASERAS (ALFONS)

El corb, pág. 23. — Egle, pág. 84. — Sonets, pág. 105. — La nit en els jardins, pág. 232. — Monòleg, pàgina 423. — Extasis, pág. 471. — Paràbola, pàgina 647. — A una ciutat qui mor, pág. 787.

MATA (MARCEL)

Escultures del Smith, pág. 409.

MARTÍNEZ Y SERIÑÁ (ARNAU)

Dos mots, pág. 826.

MESTRES (APELES)

Truquen els joves, pág. 829.

MIQUEL Y PLANAS (R.)

Compàs d'espera, pág. 66. — La Monarquia ha fet tartl, pág. 97. — La nostra influencia en la política d'Espanya, pág. 241. — La Monarquia contra Catalunya, pág. 337. — Sonets, pág. 358. — El nostre patriotisme, pág. 497. — El Congrés de la Llengua Catalana, pág. 657. — Notes bibliogràfiques, pàgines 27, 41, 59, 74, 90, 138, 148, 186, 202, 233, 267, 295, 374, 408, 457, 491, 555, 586, 634, 698, 711, 758, 795 y 810. — Comiat, pág. 836.

MONEGAL (TRINITAT)

Greu preocupació, pág. 417. — Reflexions, pág. 449. — Un acte de justícia, pág. 660. — La missió de JOVENTUT, pág. 828.

MONSATVATJE IGLESIES (X)

Miniatures, pág. 676.

MONTOLIU (C.)

D'economia, pág. 473.

MONTSANT (JORDI)

La ermita abandonada, pág. 267. — El temple esfondrat, pág. 296.

MORA Y CASTELLÀ (J.)

De Solidaritat, pág. 545.

MORAGAS (RICART)

Desde'l meu balcó, pág. 108. — Ensopiment, pág. 601.

MUNTANER (JORDI)

Aquell petó!..., pág. 507.

NOGUERAS OLLER (RAFEL)

Quin revenir de sang!..., pág. 328. — Christ triomfant, pàgina, 610. — No sòch pas un renegat, pág. 848.

OLIVA (VÍCTOR)

Entorn de *Romàntichs a'ara*, pág. 263. — Catalunya a Italia, pág. 771.

PALMA (FELIP)

Al poble català, pág. 324.

PALOL (MIQUEL DE)

Les roses dels presos, pág. 505.

ÍNDIX

PALOU (JAUME)

Confiança, pág. 536. — Tres hortensies, pág. 679.

PARODI (GIUSEPPE)

Crepuscolo: Il canto dei guerrieri, A Génova la forte,
página 488.

PEDRET Y MIRÓ (AGUSTÍ)

Recorts que agraden, pág. 88.

PENA (JOAQUÍN)

Çò qui viu se plau mudant, pág. 830.

PIN Y SOLER (J.)

Amichs de Joventut!, pág. 826.

PLA (JOAQUÍN)

Dos llibres nous, pág. 405.

PRAT GABALLI (P.)

Paraules de janer, pág. 54. — Paraules de febrer, pàgina 107 — El consol del mar, pág. 130. — Paraules de març, pág. 196. — La vida elèctrica (traducció), pàgina 210.

PUJOL Y BRULL (J.)

La decadencia de Barcelona, pág. 49. — L'Ajuntament, el governador y el ministre, pág. 289. — B. L. M. de l'Excm. Sr. G. C. de la P, pág. 306. — El 20 de Maig de 1906, pág. 321. — Un monument a Ibsen, pàgina 387. — Cambi de ministeri, pág. 433. — El presidi a Figueres, pág. 469. — Crònica d'estiu, pàgina 529 — Anomalfes, pág. 593. — Mestres y ajudants, pág. 625. — Teatres, pags. 72, 87, 120, 132 y 183. — De part dels aprenents, pág. 842.

PUJULÁ Y VALLÉS (F.)

Gramàtica Fonamental de la llengua Esperanto, pàgines 28 y 44. — Gramàtica de la llengua Esperanto, pàgs. 92, 109, 124, 140, 156, 171, 188, 205, 220, 235, 251, 268, 299, 316, 332, 364, 406, 428, 444, 460, 508, 523, 540, 557, 588, 604, 619, 636, 652, 668, 683, 700, 716 y 731. — Cròniques de Parfs, pág. 100, 178, 225, 242, 259, 276, 293, 311, 326, 341, 373, 389, 403, 425, 434, 454, 467, 508, 514, 530, 547, 644, 696 y 769. — El segon Congrès d'Esperanto, pàgs. 539, 563, 579, 599 y 612. — El derrer, pág. 844.

RAHOLA (FREDERICH)

Paisatge de tardor, pág. 837.

RIERA Y Riquer (P.)

El blanch estol, pág. 821.

RIQUER (A. DE)

Amichs de JOVENTUT!, pág. 826.

ROCA (JOSEPH M.^a)

•••, pág. 835.

ROQUESALBES (OLAGUER DE)

Veu del poble..., pág. 421. — La mà oculta, pág. 475.
— Noble revenja, pág. 513.

ROSICH (JOSEPH M.^a)

Encarnació, pág. 804.

RUURA (J.)

Aquell préssech... y tu, pág. 842.

SABATER MUR (ANTON)

De còm en un cistell l'aygua no hi està molt segura, pág. 86. — ¿Volèu que vos conti una cosa dels noys?, pág. 520.

SALÓM Y MORERA (PERE)

A una amiga, pág. 363.

SAMSÓ Y TUSQUETS (ENRICH)

Versos d'amor, pág. 100.

SEMPAU (RAMÓN)

La Imatge, pág. 291

SIGNE LANGLET (MADAME)

Reflexions sobre l'home y la dona en el matrimoni modern, pág. 616. — Esperant a n'en Björnson (traducció), pág. 630. — Educació y emancipació de la dona a la Escandinavia, pàgs. 678 y 690. — Crònica del Nort: Vers el goig del viure, pág. 737.

SITJÁ Y PINEDA (FRANCESCH)

Alegríes, pág. 278. — La nit, pág. 388. — Fruyta, pàgina 792. — Vissions, pág. 845.

SOLER Y ESCOFET (I.)

El pastor, pág. 249 — Susagna en el bany, pág. 487, — Impressió, pág. 597. — Amors, pág. 786.

SOLIDARITAT CATALANA

Suscripció: Llista de JOVENTUT, pàgs. 220, 226, 252, 285 y 317.

SUÑOL (ANTONI)

Innovadors, pág. 825.

SUÑOL (ILDEFONS)

Bona recordança, pág. 835.

TARRAGÓ (PERE B.)

Lligam que's trenca, pág. 67. — Joves, pág. 250. — ¿A què ve?, pág. 261. — Falsa representació, pág. 325. — D'unes declaracions, pág. 401. — Associació Ibè-niana, pág. 458. — La enganyada, pág. 756.

TERRÍ (JAUME)

*, pág. 172. — Intimes, pág. 831.

TINTORER (EMILI)

¿Se mou el sol?, pág. 5. — Notes d'un escèptich, pàgi-na 81. — Per què n'hem d'esser, pág. 113. — Rome-ro Robledo, pág. 145. — Crematori de cadavres, pà-gina 163. — Tina di Lorenzo, suplement al núme-ro 420. — La Sfinx, pág. 257. — Pera'ls qui no hi eren, pág. 322. — Enrich Ibsen, pág. 345. — Per ull de garbell, pág. 371. — Mercès a tots, pág. 392. Del parlar, pág. 402. — Pròleg, pág. 438. — Mal d'origen, pág. 450. — El governador y l'alcalde, pág. 465. — De Teatre Català, pàgs. 502, 522, 538, 538, 566, 585 y 596. — Anna, o La primera comunió, pà-gina 617. — Metafísica, pág. 628. — Al senyor En Ra-fel Vallès y Roderich, pág. 661. — L'Aplech de Pro- testa, pág. 673. — A l'amich Gual, pág. 692. — Mal de verge, pàgs. 713, 729, 745, 762, 773, 788 y 805. — Novellí, pág. 728. — Teatres, pàgs. 25, 57, 70, 200, 213, 228, 246, 282, 298, 343, 359, 426, 650, 692 y 806. — Dues amors, pág. 432.

TRINXET (ALFONS)

Anyorança, pág. 35. — Paraules que 'l vent s'emporta, pág. 172.

URGELL (MODEST)

Pensaments, pág. 833.

VALENTÍ Y FELIU (JOAN)

Sonets, pág. 39.

VALLÉS Y RODERICH (RAFEL)

Crònica, pág. 135. — Sobre policia urbana, pág. 195. — El *grand prix* de Longchamp, pág. 390. — No li ve d'un pèl, o *Se necessita un barbero para los miércoles*, pág. 436. — Somhil, pág. 641. — L'arribada del se- nyor Unamuno, pág. 665. — Altre cop sobre les dò- nes, pág. 680. — Una protesta y un visca, pág. 843.

VALLÉS-RODERICH Y VENTOSA (CARMETA)

Als senyors director y redactors de JOVENTUT, pág. 834.

VENTURA PARDO (C.)

Fets y no paraules, pág. 602.

VERGÉS Y BARRIS (JOAN)

Dijous Sant, pág. 281. — Profanació, pág. 827.

VÍA (JOSEPH)

Retorn, pág. 411.

VÍA (LLUÍS)

Parèntesis, pág. 17. — Revista de revistes, pág. 39. — Solidaritat, pág. 106. — *Eccce homo*, pág. 161. — Com sempre, pág. 209. — Progrés del Catalanisme, pág. 274. — No saben lo que's fan, pág. 306. — La Nova República, pág. 353. — Notes bibliogràfiques, pàgs. 456 y 476. — D'ací y d'allà, pág. 481. — Vi- sió d'estiu, pág. 649. — El manso, pàgs. 694, 706, 724, 41, y 751. — Res de nou, pág. 705. — Al se- nyor Aladern, pág. 761. — La meua amor s'ha des- pullat, pág. 776. — Els d'en Maura y els d'en Le- rrour, pág. 801. — El nostre estiu ja es passat, pà- gina 841.

VILAREGUT (SALVADOR)

Tasca feconda, pág. 842.

VINYAS (GABRIEL)

Descentralisació, pág. 230. — Paraules de Rousseau, pág. 310. — De l'autonomia y de l'individualisme, pág. 385. — La educació y la escola, pág. 420. — Els obrers y l'autonomia, pág. 658. — Ja estem salvats!, pág. 781. — Lo que tindríem de fer, pág. 785.

VINYAS (RAMÓN)

Una nit d'hivern a les montanyes, pág. 412.

VIVES PASTOR (R.)

Cançó de vida; Cançó de la miseria; Enveja (traduc- cio), pág. 123. — Sonets postals, pág. 219. — *, pág. 357. — Les set filles del pastor, pág. 409.

XAMMAR (EUGENI)

L'Assamblea Nacionalista, pág. 772.

XENIA

Carta oberta endreçada a n'el *Glosador de La Veu de Catalunya*: Xenius, pág. 584. — A Xenius... y a molts, pág. 663.

ZANNÉ (GERONI)

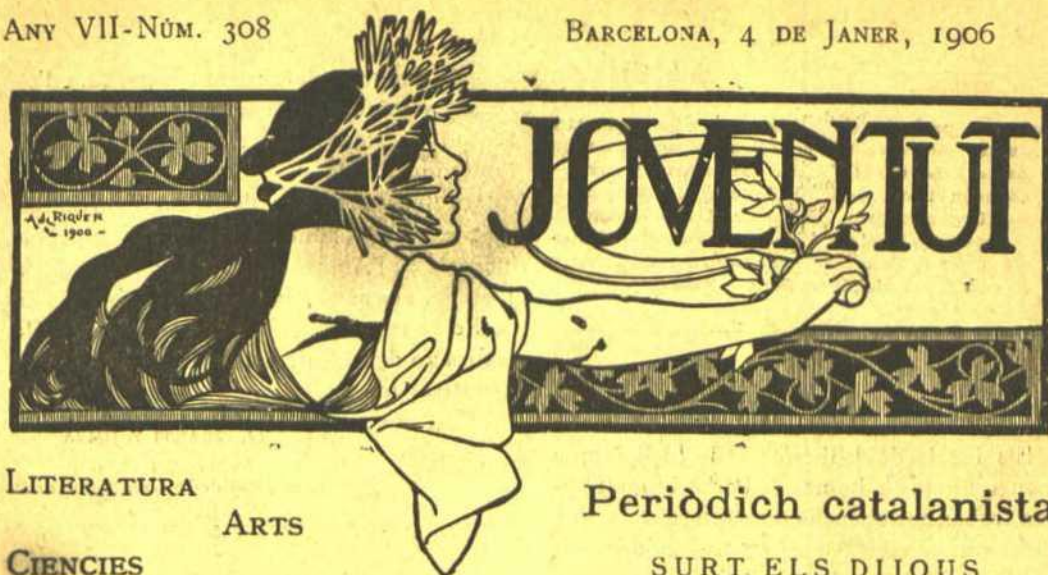
Notes polítiques de l'estranger, pág. 2. — Kaiser Wil-

INDEX

helm, pág. 40 — Parlèm de versos, pág. 55. — Dues paraules sobre'l primer acte d'*Alceste*, pág. 153. — Sobre la conferencia d'Algeciras, pág. 117. — Notes bibliogràfiques, págs. 139 y 248. — Comiat d'un redactor, pág. 838.

ZENGOTITA (XAVIER DE)

Passional, pág. 155. — D'una carta, pág. 308. — Desvetllament, pág. 405 — Refús, pág. 505. — L'ideal, pág. 685.

LITERATURA

ARTS

CIENCIES

Periòdich catalanista

SURT ELS DIJOUS

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Plaça del Teatre, 6, entresol.

NÚMERO CORRENT

20

10 CÈNTIMS

ATRASSAT

20

SALUTACIÓ

Al començar l'anyada VII de la publicació de JOVENTUT, no podem concretar nostra opinió sobre la marxa de la política actual, ni podem parlar de programes que'ns acostin als ideals qu'en les qüestions socials y polítiques deuen tenir tots els homes de bona voluntat.

Tenim en sospens els nostres drets, en sospens les nostres garanties de ciutadans; els nostres ideals per Catalunya, que voldriem veure extensius a tots els pobles, no són ben mirats; dels nostres amors y els nostres hardiments hi ha qui en diu esclats d'odi; al nostre Verb se li prohibeix manifestarse en tots els tons que'l fan rich y noble, que fan riches y nobles la Veritat y la Llibertat en els pobles cultes.

Esperem millors temps. Les presons fosques s'obriràn, y els amants de l'autonomia de nostra terra y del progrés y la germanor de tots els pobles, els podrem cantar en veu alta y a ple sol els grans himnes.

Entre tant, donguemnos una estreta encaixada tots els autonomistes catalans. No fem el jòch dels que no'ns volen comprendre; no podem parlar clar, val més qu'enmudim. Però estimemnos més que may, y saludemnos, com saluda JOVENTUT per any nou a tots els defensors de l'autonomia.

A tots ells, a tota la premsa defensora de nostres ideals, als catalanistes de totes les idees y molt especialment als qui ens han ajudat en nostra tasca, si no fent política fent art, que també es fer patria; a tots els qui han col·laborat en nostres planes o han vingut llegintles ab assiduitat SALUT.

LA REDACCIÓ

SUMARI:

Salutació, per la Redacció. — Renovació, per D. Martí y Julià. — Notes polítiques de l'Estranger, per Geroni Zanné. — La retratada, per Carles Arro y Arro. — ¿Se mou el Sol?, per Emili Tintorer. — Esflorament, per Xavier Gambús. — Nadal, per A. Artís Balaguer. — Esperanta fako, per F. Pujulà y Vallès. — Andròmaca, per L. Escardot. — Pàgines festives: La torre en venda, per Alexandre Font. — Noves.

RENOVACIÓ

Els ideals de Llibertat y de Justícia que mouen a tots els homes de bona voluntat poden trobar entrebanchs que retardin la llur efectivitat en els nuclis humans, poden sofrir accidentalment l'acció de manifestacions de reviviscències atàviques, però may són anorreats y destruïts, car en la lluyta secular de l'avenç y l'estacionarisme, el triomf se l'ha endut sempre l'Ideal, sublimació sintètica de l'objectiu normal de la Vida.

La humanitat ha anat sempre avant, y avant anirà sempre, car la impulsen lleys inviolables de les que'n són agents els mateixos que's pensen realitzar un acte lliure tot posant obstacles a la evolució de perfeccionament que realisen els homes y els pobles.

La historia humana mostra'ls triomfs de la llibertat com a efectivitats perdurables que sense parar s'han expandit en gradacions diferents per tots els indrets del món, y ens ensenya que la opressió ha sigut sempre una accidentalitat que, com la mort, no ha pogut vèncer a les efectivitats incontestables de la Vida, de l'Esser, de la Voluntat robusta y ferma encarnada en la vitalitat plena de la Naturalesa.

Per això'ls esperits serens, fermes y convençuts, els esperits amarats de l'Ideal, són els esperits que no poden encegar les foscores d'un instant, car la llur visió traspassa les tenebres y veu la claror santa de la Llibertat com a efectivitat definitiva després de les més grosses tribulacions humanes y socials.

Els homes ben intencionats de tots els temps viuen en l'Avenç inacabable que's va realitzant en la humanitat, el llur esperit esbatega en la Llibertat a cada instant més extensa que frueixen els homes: els desviats, els estacionaris, els impulsats per la regressió, són del tot en el no-ésser, la llur vida no

es més que material, car la opressió ha d'ésser considerada com una acció de circumstancialitat determinada per defectuositats biològiques.

Ara que's comença l'any cal renovar els nostres vots d'homes devots dels principis eternals de l'Amor, de la Llibertat y de la Justícia, afermant així els nostres esperits en la Fe indestructible que'ns fa creure en la realització de l'Ideal, que's l'objectiu de tota la nostra vida.

D. MARTÍ Y JULIÀ

President de la Unió Catalanista

NOTES POLITIQUES
DE L'ESTRANGER

Malgrat la importància de la revolució russa y de la qüestió del Marroch, els dos grans problemes avuy dia de la política internacional, hi ha altres qüestions d'actualitat menys *frappante*, però que ja fa temps qu'existeixen en estat latent, y donen, de tant en tant, violentes y pahoroses senyals de vida.

La qüestió macedònica es un problema, la solució del qual es encara ben llunyana; car la conducta de les grans potències europees plena de vacilacions y dubtes, afavoreix el malhaurat *statu quo*, que tan fatal resulta pera'ls actuals habitants de Macedònia.

No es un sol el camí pera lliurar als macedonians del despotisme administratiu y polítich dels governants de Constantinòbla, y aquesta mateixa diversitat de procediments dificulta l'obra salvadora.

Els grechs, que's consideren hereus directes dels bizantins, volen reconstituir l'Imperi d'Orient sots la llur sobirania, prescindint en absolut de búlgars, rumans, serbiens, talment com els magiars volen prescindir dels rumans, croates, serbiens, etc. Els grechs, invocant de la Historia lo que'ls hi és favorable, se senten dominadors de tots els pobles balkànichs, sens recordar que la Historia ens parla també de les poderoses nacionalitats serbia, rumana y búlgara coexistents ab l'Imperi bizantí, y del qual molt sovint cobraren tribut.

Però admesa la feblesa política y militar de l'actual Reialme hel·lènich, no cal esperar que aquest resolgui la qüestió macedònica *pro domo sua*: l'Imperi turch es encara prou fort pera inspirar respecte als descendents de Temistocles y Epaminondes. Y a més d'això, fins admetent la dissolució de Turquia, ¿pot esperarse que'ls grechs se trobin en condicions de sostindre victoriosament una lluita armada contra'ls pobles balkànichs? Els sols rumans — comparant les modernes gestes militars d'aquests ab les dels grechs — no semblen prou forts pera vèncer als vençuts de Dàmokos?

Heusaquí — fins deixant de banda la equivocada actitud de les potències europees — la dilació que sofreix la resolució del conflicte macedonià: ¿Per a qui serà la Macedonià? ¿Per a'ls grechs, per a'ls rumans, per a'ls serbians, per a'ls búlgars? ¿No podria esdevenir també una província russa, hongaresa o austríaca?

La revolució russa que de tant en tant presenta un compàs d'espera precursor de novelles manifestacions de vigor, ha presentat darrerament dues fases d'un caràcter revolucionari agudíssim: la complerta revolució política y social de les Províncies bàltiques y la formidable lluita que ha fet córrer a torrents la sang de soldats y revolucionaris pels carrers de Moscow, capital de la Gran Rússia y fins ara la vila de l'Imperi més fidel als Tsars.

La revolució russa, per a'ls qui ens hi trobem lluny, presenta aparentment un aspecte caòtic: apar una vera obra anàrquica avans que una obra política revolucionaria. Mes si un s'hi fixa, sots el desordre aparent se mostra una lògica inflexible que lliga'ls fets de Odessa ab els de Cronstadt y la lluita de Moscow ab les vagues de Polònia y la insurrecció finlandesa.

El caos es aparent: l'anarquia es a la forma. Als revolucionaris no'ls hi manquen, per lo que's veu, diners ni homes. Mes el tzarisme també es fort, y la fi de la lluita encara es llunyà.

La qüestió del Marroch enterboleix l'horitzó polítich d'Europa. L'actitud del Sultà marroquí negantse a que la conferència que

ha de resoldre'ls destins del seu poble tingui lloch a Madrid, ha tret de pollaguera als diplomàtics anglesos y francesos, els quals han vist en la negativa del Sultà la voluntat ferrenya del *kaiser* germànich. Guillelm II vol ésser l'àrbitre de la política mundial, y els moments són els més favorables pera que pugui donar eixida als seus naturals sentiments belicosos. Rússia afeblida per les victòries japoneses y sobre tot per la terrible revolució actual, no podrà auxiliar a la França ab els medis que l'hauria auxiliada avans de Mukden y de Tsushima. La flota russa no existeix absolutament, y l'exèrcit rus ab prou feynes. Y Anglaterra ¿considerarà l'*entente cordiale* com una vera aliança ofensiva y defensiva?

Aquests són els problemes qual resolució es encarregada a la propera conferència d'Algèciras.

GERONI ZANNÉ

LA RETRATADA

Les grans y altes parets de l'avant-sala d'aquell cinematògraf eren plenes de retrats. N'hi havia de generals ab barbes y cabells blanchs, ab bandes sobre'l pit, carregats de medalles, plens de creus. N'hi havia d'aristòcrates y nobles, de marquesos y duchs, comtes y barons, bisbes y almiralls, canonges, ministres, banquers, industrials, polítics, rentistes... Era com una orgia de retrats... Y n'hi havia de nobles damiseles, de duqueses, marqueses y comteses. N'hi havia de joves presumptuosos, vestits elegantment, ab els colls alts, les corbates estranyes y fantàstiques, les ermilles rares, els rostres rasurats... Y n'hi havia d'excelses damiseles, refinadament corprenedores, gracioses y gentils, maravolloses, altament adorables e impecables. Y n'hi havia també, com un ensomni, com místiques flors entre clavells, com auba entre capvespres, les venes totes blanques, totes pures, ansioses del connubi divinal, de rebre entre'ls seus llavis impotents l'hostia dels blanchs miracles legendaris.

Y entre aquella orgia de retrats hi havia'l qu'emprendrà a n'en Lluís Pastor. Era'l d'una jova, quals cabells semblaven rossos

y quals ulls semblaven blaus. La cara semblava blanca, d'una blancor inefable, y els llabris semblaven pàlits. Al veure aquell retrat, en Lluís Pastor restà corprès. Aquella jova li semblava hermosa com cap altra y com a cap altra la trobava santa. En aquells cabells desconeguts, de clarors ignorades, ell hi endevinava suaus encants. Y aclucant els ulls y abstrayentse de tot, ell sentia en son rostre y en ses mans el ròssech voluptuós d'aquells cabells, la delícia d'amor del seu manyach... En aquells ulls qu'ell presentia blaus, hi endevinava un dolç esguart beatífich, que, amorós y afanyós, rebia en els seus que s'encantaven. Y en aquells llabris pàlits hi sorprenia un petit mitjriure encisador... Mirava aquell retrat com si un miracle sempiternament en ell florís, y la contemplació n'era tan mística, que l'èxtasi's revelava en els seus ulls. El contemplava com a una imatge santa; en la devoció d'aquell retrat s'abstreya de tot, com un asceta, mentres al seu entorn, en l'avant-sala, els discreteigs d'amor jugaven.

Aquella jova ¿qui deuria ésser? En sa cambra, al carrer, en els teatres, arreu hont anava u hont vivia, la recordava, sempre, pensatiu. Aquella jova ¿qui deuria ésser? ¿Seria d'aquí o forastera, soltera o casada, viva o morta?... ¿Estaria, potser, enamorada? ¿Seria, potser, monja?... Ell no'n sabia res d'aquella jova; ell no l'havia vista may enlloch. ¿Seria vella ja? Aquell retrat no podia ésser fet de temps... Ell no sabia res, ell sols sabia que la estimava força, que l'aymava, que de dia y de nit, a totes hores, vers ella se'n anaven ses idees com els braços dels nens van vers llurs mares.

Ab afany la cercà. Anà als teatres y anà als cinematògrafs y espectacles, anà a salons y a balls, anà a visites, recorregué esglesies y concerts, però enlloch va trobar-la. Ne va trobar algunes de semblants que l'ompliren de prompte d'alegria, enrogintli les galtes pàlides y fent florir en sos ulls esguarts de joia. Mes ell endevinava promptament que no eren pas aquelles les aymades, que no era pas llur rostre'l del retrat... Y pensà: «¿Serà morta?» Ple d'immensa y mística tristesa visità'ls cementirs de la ciutat, recorregué les vies silencioses ombrejades lleument pels

alts xiprers, passà vora'ls sepulcres admirables hont els marbres resaven llargament, y s'agenollà devant les tombes que'l misteri y la mort hermozejaven... «¿Serà morta?» pensava; y silenciós vagava entre les tombes y els sepulcres, com una ombra macàbrica y dempnada... Després va pensar: «¿No serà monja?» Recorregué convents, visità les capelles inefables y alhora femenivols dels convents de la ciutat, y s'agenollà cristianament devant dels altars pàlits y divins. Sentat humilment en les cadires de les capelles blanques y plaheroses, senti els chors virginals de les novícies, els cants religiosos de les monges. Y s'ubriagava de letícia al pensar que potser una d'aquelles veus tan cadencioses era la de la estimada.

Deixà d'anar als convents, y, desitjós de trobar la retratada, abandonà la ciutat y recorregué pobles. Anà a ciutats malaltices, fatigades de viure, velles, rònegues; a ciutats que, plenes de fret, s'arrüpien silencioses a l'entorn de les esglesies com en les nits hivernals els nens a l'entorn del foch. Passà per ciutats novelles que, negrenques, s'estenien a l'entorn de les fàbriques fumoses, y passà per petits pobles qu'en mitj dels camps y les serres blanquejaven somrihents. Y passà per viles clares, per les ciutats estivals, besades ab amor per les onades y pels suaus oreigs de la mar... Enlloch trobà la estimada; la cercà afanyosament com en les rondalles infantivols cerquen els prínceps a les princeses, però malgrat això, no va trobar-la. ¿Hont deuria ésser?...

Trist, tornà a Barcelona. La seva vida li semblava trista, torturador el seu pervindre. Sofriria força. Havia colocat son ideal al cim d'una montanya massa alta, y per més que s'esforçava en pujarhi, no ho lograva pas. Y sempre, sempre veuria dalt del cim son ideal, y may el fruïria... Tornà a Barcelona. El tren corria sorollosament entremitj de les ombres del capvespre, com braç que s'allargués en el misteri. Atravessava planes y montanyes y, com serp infernal, xiulava en la quietut de l'hora baixa, espantosament. Quan entrà en la estació, queyen set hores. En Lluís baixà del vagó quasi plorant, desesperat de no trobar l'aymada. Veya al seu devant la seva vida com una ruta de sagnants martiris.

S'aturà al bell mitj del marxa-peu. Estava trist y els ulls se li aclucaven. Quasi no podia caminar... Ses cames tremolaven y el seu pit no tenia prou ayre ni prou vida. Restà aturat molt llarga estona, ab els ulls aclucats, el rostre pàlit... De prompte senti una cosa estranya, com un pressentiment, y badà'ls ulls. Y el miracle's feu. Al seu davant, al costat d'un vagó, estava ella, l'aymada immensament, la retratada, ab trajo de viatge, bella, hermosa. Era ella, si; sos ulls li deyen, y li deyen sos llabis y el seu pit. La contemplà encantat, y, boy mirantla, sentia dintre seu el dolç recort dels passats ensomnis amorosos, y en son rostre pàlit y bru creya sentirhi el pur ròssech dels daurats cabells d'ella... La contemplava com contemplà altres dies son retrat, y ella graciosament girà la cara, y fixament el mirà... Quin mirar, quin mirar! En Lluís Pastor compregué desseguida'l seu misteri, y s'hi delectà com verge que sentis per primer cop un dolç esguart d'amor sobre son cos. Ell desxifrà'l secret d'aquell mirar com un músich l'harmonia de les aygues, y vegé que també la retratada'l cercava feya temps. Si, la estimada havia vist també'l seu retrat y havia cercat al retratat com ell la retratada. Y ara, per fi, s trobaven, en la estació aquella, quan ell desesperava de trobarla y ella anava a cercarlo arreu del món.

Y en el meteix tren qu'ella ell va muntar, y, una volta'l tren començà a córrer, se donaren les mans ingenuament, y no's digueren res.

CARLES ARRO Y ARRO

¿SE MOU EL SOL?

Entrèm a any nou ab gran tristor. Els cors curulls d'engunia y els ulls oberts esfehehits esguarden l'avenir ab recel. ¿L'any 1906 marcarà una nova fita en l'esfondrament que sembla ja fatal de la pobra Espanya? Aquest gran cor que atolondradament ha bategat a través dels sigles—ab *gallardia* sí, però ab irreflexió,—¿continuarà preparant-se pera les extremituts y badallada final? Es el *Finis Hispaniæ* lo que s'ovira enllà d'enllà de l'horitzó qual primer terme visible es l'any que comença?

Els catalans reflexius y serens ens pregun-

tém això ab greu melangia. Y ab tristor. Y ab recança. Ens sembla que somnièm. Ve-yèm en les vagues penombres d'un somni, qual despertar pressentim, l'espectre simbòlich de la mort ab sa dalla esmolada, embolcallantnos ab son mantell negre y arrocegantnos inconsideradament envers l'abim, al pas llarch de ses cames primes d'esquelet. Y nosaltres ens resistim. Sentim que allò es un somni y que despertarèm ab sang a les venes, ab dalit als muscles, ab esperances al cor, ab idees al cervell. Sentim que despertarèm, però'ns tarda'l despertar.

Y tota nostra melangia, totes les nostres tristors y recances se tradueixen en un neguit sostingut, en una indecisió que pren aparences de feblesa. ¿Què farèm per aclarir la boyra que'ns entela'ls ulls? ¿Què farèm pera despertar de nostre somni a temps de veure la nova aubada?

Un jorn fou en que'ls homes ens creyem que la terra estava fixa y el sol donava voltes al seu entorn. Un altre jorn vingué en que hem cregut qu'es el sol qui està parat y es la terra qui giravolta. Un altre jorn vindrà en que endevinarèm que també'l sol se mou, que també ell camina. Y nosaltres ab ell y ab tots els demés astres que viuen, que no's desfán y moren com bòlits, anèm giravoltant y moventnos harmoniosament camins enllà envers un fi desconegut, però indubtablement noble.

Tindrèm de dir també aquell *E pur si muove?* que ab tristesa, recança y melangia tingué de dir un gran home en altres temps? ¿Tindrèm de negarnos tot negant l'excels moviment qu'es font de vida?

Tot lo que viu té de giravoltar, té de moures; entorn d'un centre si's vol, però ab condició de que aquest centre també giravolti, també's mogui; entorn d'un altre centre si es precis, mentres aquest altre també camini a son torn. Així ho vol l'harmonia universal, així ho exigeix la vida eterna, quals drets y devers se redueixen a això: moures, que vol dir progressar.

Per això jo crech que'l sol se mou. Ell viu y ens fa viure. No es possible qu'estigui parat. La vida es moviment. Avençar, avençar sempre...

A Madrid no's mouen. Sembla que's vulguin parar. Mireusho: Fan els presupòsits avuy com ahir:—Tant necessito, tant me daràs.—Y prou. Fan les lleys avuy com ahir:—Això'ns plau, això es la justícia.—Fan estadistes avuy com ahir: Qui més bé garla més sabi es. Fan art avuy com ahir: L'Echegaray encara es un geni; en Zorrilla encara es son darrer poeta. Fan festes y fan dols avuy com ahir:—Consultarém els *precedentes*.—Enterrarán a n'en Maura com enterraren a n'en Sagasta, a n'en Cánovas, a l'Ayala y tants altres de més antichs. Y tal o qual centenari o aniversari se celebrarà ab arreglo als *precedentes* del sigle anterior.

A Madrid no's mouen. Un senyor diputat que's diu Loygorri ha volgut fer pagar cèdula doble als solters. Naturalment, aquest senyor sols se preocupava de buscar ingressos, com els buscaven anys enrerals diputats que'l precediren. La justícia y la moralitat de la innovació no'l preocupen gayre a l'autor de la pensada. Sols sab un argument, argument gastat: «S'ha d'afavorir la procreació; els solters són sers inútils.»

¿Que'n sab ell? ¿Que'n saben a Madrid? Favorir la procreació! Sols hi ha un modo de favorir la procreació, modo pera'l qual no es necessari consultar precedents. Aquest modo es el següent: Honorar a les mares, a totes les mares sense distinció. Sembla senzill aquest modo, però no ho es tant com sembla.

Cal puntualisar Honorar a les mares vol dir: Primer, respectarles, enaltirles y admirarles. Segón, ajudarles y felshi agradable y fácil la vida. «Això ja's fa» vos diràn ells. «*No hay precedentes de que en la España católica jamás un hijo de madre etc...*» Si, quan se tracta d'una mare casada per la Iglesia; especialment si no es pobra. Però ¿y les demés mares? ¿Còm se les tracta a les solteres-mares y a llurs fills? ¿Se les respecta, se les honora, se les ajuda, se les hi fa agradable y fácil la vida com ho fan en algunes viles de Holanda?

Heusaquí una llei que jo creuria més útil, més moral y més justa que la de les cèdules del senyor Loygorri. Vull dir la llei en virtut de la qual se donarien premis, honors y recursos a totes les dones que tinguessin fills;

fossin o no solteres, haguessin sigut o no engranyades. Y com més fills tinguessin, més premis, més honors y més benestar; més diners, en una paraula. Y, sobre tot, més respecte pera les mares no casades. Y aleshores, moltes d'aquelles solteres qu'estèrilment se consumen ja ho veuriem aleshores si en tindrien y quants ne tindrien de fills.

Però no's mou encara'l sol pel senyor Loygorri.

Com no's mou pera en Soriano, que fa diariament denúncies sensacionals y crida y esbalota, acabant tot ab allò de *el parto de los montes*. Ni pera en Moret, que sols sab dir, ab la eloqüencia de sempre, que tot s'arreglarà com tot s'ha arreglat fins ara. Ni per *el cuco* Maura, ni per *el salaz* Romero Robledo, ni pels carlins senzills, ni pels terribles republicans, ni tan sols pel socialista benaventurat don Pablo Iglesias, *qual cotarro* d'eminençies *fan parlamentarisme* avuy com ne feyen els seus pares, y giravolten automàticament entorn d'un sol parat, que's diu Madrid; sol que va inoficantse, sol que quasi bé ja no irradia, qual vida convencional va apagantse entre estremituts d'agonia miserable. Els braços del gran moli roden cada jorn més difícilment en el buyt de l'espai; el vent bufa ab feblesa; el blat arriba penosament, y manca l'oli pera untar els engranatges.

No's mou encara'l sol pels politichs d'Espanya.

Jo'm pregunto si's mou per nosaltres.

Aparentment sembla que no. De bon mati l'anèm a trobar per allà hont surt, cap a Orient, ab tranquila inconsciencia. Y avuy com ahir, com sempre que manen els liberals, hi anèm ab les garanties sospeses. Passem per dessota d'ell aclucant els ulls, y cap al tart ens despedim indiferents y... sense garanties. Demà'l trobarém al meteix lloch. No, no sembla pas que's mogui.

Y no obstant, hi ha quelcòm que trontolla; quelcòm que no puch precisar.

M'ha semblat veure varies colles de ciutadans que se'l miraven fit a fit al sol, y li feyen preguntes. L'interrogatori, naturalment, s'ha fet ab vaguetat, y les respostes no han sigut

pas concretes Però s'ha posat en clar un immens desitj de moviment, de renovació, de vida.

—
Un raig de sol ha mostrat a l'assessi—assessi d'intenció no més—del cardenal, mort estranyament dintre una celda. A pesar del sol, la llum no s'ha fet. En canvi, s'han fet mil suposicions absurdes. Fins aquí tot ha passat com havia passat sempre en casos semblants. No obstant, una suposició ha deixat de fer-se: la més absurda de totes. La suposició del miracle. En casos semblants el miracle era de rigor. Un assessi quasi bé sacrileg, no té perdó de Deu. «Ja ho veyeu, s'ha mort d'un mode estrany, d'un mode que racionalment no s'explica. Deu l'ha castigat. Tremolèu, pecadors, que *Deu té una massa que pega y no amenaça!*»

Res d'això s'ha dit. No, evidentment, no som allà hont erem. Pera no anar gayre lluny, desde'l Christ que fa vint y tants anys plorava a Sant Agustí, hem canviat de lloch en l'espai. Ja ningú hi pensa en miracles actuals: els bons miracles són d'altre temps.

Són del temps en que'l sol no's movia.

Pera nosaltres sembla que's comença a moure.

—
Ahir, y avans d'ahir, y l'altre dia, quan la manca de pluja tenia sèchs els camps, sortien professons y's feyen pregarries. Nostres pagesos senzills festejaven al rector del poble, y tots junts demanaven a l'Altíssim que modifiqués *les lleys naturals*. Avuy, en un poble de Catalunya — qual nom no ha volgut

dirnos *don Miguel de los Santos Oliver*, director (?) del *Brusi*—perque no plou, han donat la culpa al clero. Com si els capellans y frares ne fossin àrbitres de les *lleys naturals!* exclama ingenuament y ab certa indignació aquell senyor, gens sospitos per cert.

De manera que avuy ja sabem que les lleys naturals ningú les torç. Y són ells els que'ns ho diuen; ells que fins ara s'havien irrogat exclusivament aquest poder!

Decididament, el sol ha canviat de situació. Se mou el sol.

—
Altres raigs de sol han il·luminat, feblement per ara, es cert, moltes coses que semblaven fosques. Comencem a entreveure noves veritats. La llum d'allà dalt se fa més clara y les petites coses d'aquí, les petites miseries se'ns presenten ab noves entonacions. Veyem matisos de la maldat humana que desconeixiem; veyem serenitats de consciencia en els homes bons que ignoravem.

Cada dia'ns mostra'l sol que no som allà hont erem. Cada dia'ns mostra que caminem.

Y caminem ab ell tot giravoltant en torn seu.

Endavant, oh Sol! Cuytem. Que cada jorn la teva llum sia més clara! Que cada jorn caminem més depressa!

Que cada jorn ne siguem més lluny dels temps aquells en qu'estaves parat... parat pera nosaltres!

Que l'any mil noucents sis sia radiant!

EMILI TINTORER

ESFLORAMENT

L'enamorat parlà devant la enamorada:
li va parlar d'amor ab cara sofocada.
La verge, mitj rihent, va alçar els ulls enlayre
y van quedà en l'espai perfums de dolça flayre.

L'enamorat besà la galta somrosada,
y els llavis roigs de foch y els ulls de la estimada;
parlant a son amor semblava com captayre
qu'en busca de socors sos clams llença a ne l'ayre.

Y a sota del racer de la glorieta ombrosa
mira l'enamorat ab mirada amorosa,
a l'àngel de son cor, tot pura y virtut,
y l'estrenyè a son pit, a son pit commogut...

La dona s'aixecà, saltantli els tendres pits,
y a terra's van guaytar puntets envermellits.

XAVIER GAMBÚS

NADAL

¿Ho volèu saber còm l'han passat el Nadal d'aquest any, la festa alegre del Nadal, uns vehins que tinch sota'l meu pis?

Són una bona gent els meus vehins: una bona gent que no tenen altre defecte que'l creure que han vingut al món sols pera posarhi criatures y pera sofrir pels altres.

Ne tenen quatre de criatures. Quatre criatures com quatre sols, d'hermoses: no més que, pobretes, decandintse, decandintse, prometen ben poch a la vida.

Quatre criatures que ja caminen y una que n'ha nascut ara, en aquesta nit d'insomnis, de cançons forçades, d'alegries postices...

M'ho deyen els de casa:—Vès, pobra gent, ¿hont aniràn? Ella està ja *als últims* y ell tant temps que no fa res! Y avuy el procurador els ha amenaçat altre cop ab treurels perque li deuen cinch mesos!—

Mes ell no hi ha nascut pera estar parat: no serveix pera anar a pendre'l sol, essent tan jove y forçut. Y s'ha entretingut bon temps fent cases pera pessebres, y les ha venudes a la fira de Santa Llucia y a la de Sant Tomàs. Y així ha pogut pagar la casa. Y bon profit n'ha tret, car s'hauria vist obligat a romandre ab la seva esposa buscant sota cobert hont ella pogués parir, tal volta un estable, com aquell bon fuster de Judea, si li haguessin volgut.

Feya dies que a l'arcoba de la malalta no més hi entrava'l marit, qui, de puntetes, li portava cada dues hores la cullerada de medicina que'l metge li receptava tot dihent que *no seria res*, mentres passaven els dies y la esposa no podia deixar el llit pera posarse com avans, de cap a la màquina, a fer samarretes y calçotets. Ell ja no sabia còm ferho. Fins un vespre va fer trucar a la porta de casa per la nena més grandeta, demanant, ab mitges paraules, quel·li deixessin un pa!... Y jo estava sopant!

Ha vingut la nit de Nadal, evocadora d'alegries, de satisfaccions.

Passaven pel carrer una colla d'aragonesos cantant, acompanyats ab guitarres y panderetes, una *jota* a la que hi posaven aquella lletra tan barroera:

Esta noche es Nochebuena
y mañana es Navidad:
saca la bota, Maria,
que me quiero emborrachar.

Y al pis dels meus vehins hi havia una commoció enervadora. Se sentien ays aguts y frisança de dònens enfeynades que anaven de l'arcoba a la cuyna y de la cuyna a l'arcoba.

En dues cadires, a la sala, hi havia les més velles, que retreyen, parlant baix, els seus parts. Al menjador una altra que'ns volia fer comprendre, al marit y a mi, lo molt que's sofria al llençar un fill al món. Y filosofava ab enteniment que aquest sofrir moltes vegades no era recompensat, car el nascut no portava més que trastorns a la mare.

El bon espòs deya:

—May havia patit tant aquesta xicota.—

Y ho deya tristament, com indicant ab el to de ses paraules que may havia arribat a n'aquell moment ab tanta miseria.

Y la prenyada seguia xisclant. Les dònens se juntaren totes a l'arcoba y, a poch, després d'un silenci que deixava sentir el roncar tranquil y suau de la canalla que seguia indiferenta al drama que la rodejava, se senti un crit més perllongat que'ls altres, un gemech que no pogué aturar un esforç suprèm, y un plor de criatura, un plor enternidor... La cançó del qui comença la tasca... Un expresiu cant a la vida: el més triomfador cant que hagin pogut sentir els homes.

El pare va dir, satisfet, espurnejantli els ulls d'alegria:

—Grat sia a Deu! Ja som un més a patir!—

Y va deixarme sol al menjador.

Heusaquí còm han passat el Nadal d'aquest any els bons vehins que tinch al pis de sota'l meu.

A. ARTÍS BALAGUER

ESPERANTA FAKO

Se'ns comunica que han quedat aprovats pel governador els estatuts d'una societat esperantista que portarà per nom *Espero Kataluna*, y que tindrà per objecte: 1.er, pagar l'idioma internacional del doctor Zamenhof; 2.^{on}, aproximar Catalunya intel·lectual y mercantilment als demés grups de la humanitat, y 3.er, treballar a favor de la pau universal.

Els medis qu'emplearà pera lograr aquest objecte, seràn: donar cursos d'Esperanto en el local social o fora d'ell, editar traduccions de les obres mestres catalanes, organitzar exposicions de productes industrials aquí y a l'estranger, fer conferencies, festes, etc.

Pròximament se reuniran els organitzadors pera constituir la societat, per lo qu'es quasi segur que la pròxima setmana ja podrèm comunicar a nostres llegidors que Barcelona compta ab una entitat a l'estil de les que a l'estranger se funden actualment.

Hem entrat en un any nou; y no vida nova, sinó semblant a la que ha dut entre nosaltres l'any passat, desitjèm a l'Esperanto. Que progredi força. Que no'ns quedem endarrerats dels altres pobles en aquesta materia desitjèm. Però no voldríem fer apreciacions a cop d'ull, que sempre són errories; volèm fer números; volèm comptarnos anch que sigui ab els dits, si tants pocs som, però saber quants més serèm al finalitzar l'any que vivim. Volèm saber si la propaganda que les diferents societats que's fundaran durant l'any serà o no fructifera, y pera això preguèm a tots els esperantistes sense distinció d'idees, ja coneguin o no perfectameat l'Esperanto, ja l'estiguin estudiant, se serveixin comunicarnosho per medi d'una postal de l'Estat dirigida:

Al *Sinjoro Redaktoro de Esperanta Fakoj*.—
JOVENTUT.—Plaça del Teatre, 6, entresol.—
Barcelona.

Y redactada de la següent manera:

Baptonomo kaj nomoj (el nom y apellidos de qui escriu).

Urbo (el poble, vila o ciutat ahont visqui).

Strato (el carrer, número de la casa y pis) y una o dues d'aquestes quatre paraules: *Escrichi, Llegeixo, Parlo, Estudio* (l'Esperanto).

Firma.

Se prega insistentment que sigui ab postal de l'Estat y no d'altra manera que's faci la comunicació, per les següents rahons: 1.ª Perque l'igual tamanyo de les tarjetes permetrà agruparles comodament, cosa que fora impossible si cadascú empleés o tarjetes de visita, o il·lustrades, o cartes, etc. 2.ª Per-

que essent llires, sense dibuixos ni adornos, podrà llegir-se més clarament lo escrit. 3.ª Perque apart de que'l cost es més barat, la llur recepció no fa necessari la entrega dels 5 cèntims que costen les cartes.

La estadística que's farà tindrà variis objectes que anèm a enumerar, y qual importancia no s'escaparà a ningú. Apart de satisfer la necessitat d'averiguar els progressos de l'idioma durant l'any actual, obtindrem, en primer lloch, que's facilitaràn les relacions entre'ls esperantistes que viuen a Catalunya, ja que'ls seus noms y adreces que seràn publicats en aquestes planes permetrà que uns y altres se coneguin; en segon lloch, qu'essent coneguts els esperantistes se'ls hi podràn enviar tots els folletos, prospectes, llibres y demés que's publiquin a Barcelona, pera qu'ells en sa residència contribueixin, repartintlos, a fer més extensa la propaganda; en tercer lloch, que'ls noms y adreces dels qui ho demanin sota la firma ab aquests mots: *Mi deziras esti enskribita*, seràn enviats a Paris pera que siguin inscrits en el *Tutmonda Jarlibro*, qu'es el llibre ahont consten les adreces de tots els esperantistes del món que hi han volgut ésser inscrits, cosa que permet tenir a la vista'ls noms de tots els que lluytèm per la mateixa causa y els dels llochs ahont viuen. Aquesta inscripció, com la que's farà en les planes de JOVENTUT, es absolutament gratuita.

Preguem a tots aquells que això llegeixin, se serveixin comunicarho als seus amichs o coneguts coneixedors de l'Esperanto o que l'estudien, pera que puguin donarse a conèixer si això'ls hi es grat.

Una sensible equivocació ha vingut a derrera hora a destorbar els nostres plans. La caixa en que havien de venir les lletres esperantistes enviades a buscar a Paris, era ja a la estació, però al obrirla dintre d'ella s'hi trobaren no'ls tipos esperantos sinó uns altres que prou falta faràn, sens dubte, en altra banda. Fins que aquesta equivocació hagi sigut corregida'ns veymè impossibilitats de començar a publicar la gramàtica com volíem fer desde aquest primer número d'any. Això no'ns impedirà, no obstant, el publicar en aquesta secció treballs esperantistes, ja que usant del dret que dona'l doctor Zamenhof a les imprentes que no tenen lletres consonants accentuades, posarem derrera d'elles una h com s'ha vingut fent fins ara. Entenguin, donchs, els nostres llegidors que no per manca de formalitat sinó per força major, no podrèm complir nostra promesa d'editar els textos pedagògichs de l'Esperanto. No creyèm que passi gayre temps avans de que això sigui un fet.

Al chiu la katalunaj esperantistoj estas tiuj chi paghoj proponitaj; pli bone, al chiu ni petas ili bonvolu konsiderighi kiel kunlaborantoj de *Esperanto Fako*. Ni esperas ke ili al ni ne neos sian helpadon. Landaj proverboj, historiaj okazoj, anekdotoj, verkoj de niaj majstroj, chio, kio distingighas el nia landhejmo proponos al ili bonan materialon por la tradukado. La scienca-artista-komerca movado, la sciigoj pri Esperanto, kaj la propra fantazio, bonan materialon por la originala verkado.

Se ili honoras nin per sia kunlaboro ni al ili estos tre dankaj pro tio, ke ili bonfaros la propagandadon de Zamenhofa lingvo.

A tots els esperantistes catalans són ofertes aquestes pàgines; es més, a tots ells preguem se serveixin considerarse com a col·laboradors de *Esperanto Fako*. Esperem que no'ns negaran la llur ajuda. Els proverbis de la terra, els fets històrics, les anècdotes, les obres de nostres mestres, tot allò que's distingeixi de casa'ls hi donarà bona matèria per la traducció; el moviment científic, artístic o mercantil, les notícies sobre l'Esperanto, y la propria inspiració, bona matèria per la redacció original.

Si ens honren ab llur cooperació, els hi serem agraïts pel bé que hauran fet a la propaganda de la llengua d'en Zamenhof.

FREDERICH PUJOLÀ

ANDROMACA

Allà s'està, la pobra dona; el cos encorvat, de carns marcides, servant encara en sa blancor d'avori quelcòm d'una distinció nadiua sota d'aquells miserables habillaments d'un negre verdós, filagarcats a troços. Té'l cap gris envolicat ab uns estreps de *nube*, y les galtes arrugades, caygudes llastimosament, y, de banda a banda de la esdentegada boca hont s'han esborrat els llabis a força de sospirs, uns plechs de fatal *eloqüència*.

Du un canti a la mà, y, als volts de la font, espera tanda entre les dones y criades del vehinat, que totes se la miren ab la inconscient crudeltat dels que són *abaix* y veuen que un de *dalt* ha caygut en mitj de llurs miseries y petiteses, empès per la dissort.

—Vès, pobra senyora—fa una vehina més compassiva.—*Hasta'm* fa angunia, encara no li havia vista may a la font. ¿Còm es això?

—Es qu'estàn adobant les canyeries y no hi ha aygua en tota la escala del 32^è—diu una veu indiferent.

—Ay, fillal... no sé a què venen aquestes llàstimes! Que prengui paciència; també hi venim nosaltres a la font, tot l'any, y som de carn y ossos com ella.

—Si, però ella s'ha vist molt bé, en altres temps; fins diuen que havien estat tan rics, que tenien cotxe.

—Bah! Bah! No deu ésser tant...

—Vaya si ho era de rical—fa una cambreta aixerida, tota estufada, ab un coll blanch planxat y devantal de pitet, com de neu.—Si

ho sé jo! Com que va ésser el meu amo, al qui devien molts diners, que va comprar les dues cases que tenien a la Rambla, y aquesta en que'ns estèm que allavors tenien en obra. Per això, com qu'eren coneguts, per llàstima, el senyor els ha deixat viure en el piset del terrat. De primer no ho volien; ella, donya Rosalia; deya que això l'haguera fet patir massa a n'el seu senyor, y qu'ella per res del món volia ferli pena... però després, que'ls dos vellets varen quedar-se sols y ell està *ciego* y *impedit*, y no tenen més que la caritat pera viure, y de tot arreu els treyen perque no pagaven, vès si han vingut, y bon goig encara!

—Y ¿còm es això, que hagin anat tan a *menos*?

—Pts! què sab un may d'aquestes coses! Hi ha qui diu que vagen pèdreho tot a la *Bolsa*; altres que'ls fills ho tiraren tot a rodar per mals caps... En fi, que aquest món es un fandango, y ells dos, ara, els infeliços vellets que tant s'estimen encara, ben bé al mitj...—

Les dones han anat baixant la veu, y callen. Toca'l torn a la pobra senyora. Els ulls baixos, el rostre desolat, omple'l canti ab les mans tremoloses, de dits deformats y engroïxits per les feynes ordinaries y pesades. Després s'allunya, recullint ab una mà, ab moviment escayent y senyoril, les faldilles miserables, pera salvarles de la mullena escampada pel voltant de la font; y apareixen els peus, calçats de grosses botines d'home tortes y badades, fetes unes desferres deplorables, inservibles.

Ab el cos tirat endavant, el cantí ple que la fa decantarse vers la dreta, atravessa'l carrer y l'ampla acera, y entra en la sumptuosa casa, el cap sempre acotat sota'l pes de tràgiques miseries.

La portera, una dòna de mitja edat, de bones carns fermes y roges, neta y endreçada, s'està dreta, la esquena refermada al marbre que fa de march a la maciça y esculpturada porta de roure.

Té a la mà una gran llesca da pa tou, hont hi suqueja'l greix daurat d'una llonza ben rostida. Ses dents blanques y fortes s'endinsen en braves mocegadas en la llesca, y ab prou feynes respòn ab un breu moviment de cap al saludo que li endreça, al passar, la desvalguda dama, acompanyat d'un somriure dolorós y una ràpida y trista llambregada al suculent esmorzar, que compara a la olleta de sopes d'aygua y oli que bull allà dalt en l'esquifit fogó.

Y aquell ventre de dòna prenys, que fa curtejar les faldilles y deixa al descobert bon troç de garrot de cames y els peus ben calçats de simolça, sembla fer escarni d'aquella muller gayrebé sense marit, d'aquella mare sense fills, pobre ésser a qui no resta en el món més que una esperança, la de trobar la pau y el repòs en la eterna dormida; y mentres aquella arriba, ha de veure transcórrer sa vida de miseries y doloroses memories, sense que ni un raig de sol, ni un esclat d'amor torni a escalfar ses entranyes retudes, son cor trocejat, sa desolada vellesa.

L. ESCARDOT

PAGINES FESTIVES

LA TORRE EN VENDA

Torre en venda. Per tenirse de traslladar a Amèrica son actual amo, se ven la torre número 16 del carrer d'en Bolado a Sant Gervasi. Espayós jardí, aygua viva, gas, quarto de bany. Pera més informes dirigirse al propietari don Casimir Verderol, en la esmentada torre.

—Ning, ning!

—Han trucat. Deixam anar a obrir la porta. Potser es algú que ve a veure la torre.

—Deu lo quart.

—¿Qué se li oferia?

—¿Viu aquí don Casimir Verderol?

—Servidor de vostè.

—He llegit un anunci en el diari...

—Ah carambes! Entri, entri.

—Y com un servidor ja fa anys que té...

—No parlèm de res. Avans d'enrahonar vull que visiti la torre.

—No's molesti.

—Cap molestia, ho faig ab molt gust. Y avans de que vegi la casa li explicaré'l perquè me la vench. Segui, si es servit.

—Moltes gracies.

—No's cregui que aquesta torre sia feta expressament pera especularhi venentla, no senyor: la vaig fer construhir pera'l meu recreyo y cregui que tinch un verdader sentiment de veurem obligat a deixarla.

Un servidor va tenir molts anys una xacolateria als barris vells de Barcelona, y junt ab la meua senyora portava l'establiment. Si bé no era negoci pera fersè rich, anavem fent la viu-viu y arreconant algùn quartet. Van passar anys, se va construhir l'*Anxanxa*, y aquest aixample de la ciutat va anar poch a poch xuclant la vida del casco antich de Barcelona, sofrint també aquesta influencia, com es natural, la meua xacolateria. Vaig començar a encaparrarme. A la xacolateria s'hi feya verdet de no servir, les xicres s'omplien de pòls al taulell, y més de quatre vegades les enciamades semblaven fetes de ciment hidràulic, degut al molt temps que eren a casa.

Un dia que no més havien entrat a l'establiment dues persones, el cobrador de la contribució y una noya que demanava'l número 22, vaig fer assentar a la dòna a una taula y, prenent jo assiento enfront d'ella, vaig dirli lo següent:

—Estimada *Duruleya*, això no va. El negoci no dòna com avans, cada dia perdèm un llençol, y si això durésgayre, a l'ultim hauriem de dormir a la palla. Nosaltres no tenim fills, y ab les economies de tants anys ne tenim prou pera fernos una torreta a Gracia o a Sant Gervasi, y lo que sobri emplearho en algùn paperet y anar tallant cupons. ¿Qué't sembla? ¿Venemnos la xacolateria y acabèm de passar la vida tranquilament, lluny d'aquests carrerons que són escarcellers del esperit, pantalles del sol y atormentadors del nas?

—Com conequis —va fer la dòna.

Y tal dit tal fet. Vaig traspassar l'establiment a un pobre infeliç que al cap de poch temps se va convertir en un infeliç pobre, y vaig ferme construhir aquesta torre que ha sigut el meu cel durant quinze anys y que avuy, ab gran pena per part meua, me veig obligat a vendre ja que acaba de morir un oncle meu a *Puertu-Ricu* deixantme unes terres que tenia allà, y com es natural hi haig de traslladar la residència, puig crech que's Jèu practicar aquell ditxo que diu: *El oju del amu engorda el caballu*.

—Donchs, un servidor, com qu'he vist això en el diari, que vostè...

—Ara, si no mana lo contrari, podrèm visitar la torre.

—No's cansi. Un servidor, com li deya...

—Vingui, home, vingui. ¿Veu? Aquí una sala ab arcoba. No es allò que's diu una habitació molt *desahogada*, però tampoch es una cosa esquifida. Aquí, a l'altre costat del corredor, una sala a la anglesa.

Vagi entrant, si es servit. ¿Què li sembla'l menjador? Es espayós, ¿veritat? A la paret hi vaig fer pintar aquests quatre quadros que tothom ha trobat molt originals: en un cantó una plata d'arroç ab peix que diu mengem, enfront tres perdius y una llebra penjades cap per avall, al costat una plata ab un parell de llagostes y un salmó, y a l'altra banda préssechs, rahims, melons y cindries. Així es que un *hom*, assentantse devant del quadro de la plata d'arroç y anant donant la volta a la taula, s'atipa de mala manera ab la vista.

—Està ben pensat.

—Ara li ensenyaré la mina. Aquí hi ha aygua a desdir. Aquesta aixeta es la de la calenta.

Això es el quarto de bany. No hi falta res més que la banyera.

Faci el favor, que ara veurà una cosa que li *xocarà* molt.

—Quin cobert que hi ha aquí!

—Es obra meua. ¿May diria de què es fet?

—Què sé jo, pobre de mi!

—Donchs de closques de musclos y de petxines.

—Vegi, donchs, fa bonich.

—A paciència no hi ha qui'm guanyi. Calculi qu'he estat catorze anys pera recullir

tot aquest bé de Deu. Com que no més fem arroç ab peix a les festes...

—Si que té constància vostè.

—A n'el jardí també veurà moltes tonteries que jo hi he anat fent. Si sapigués els bons ratos que hi he passat en aquest boci de terra! Ara agafant la regadora y anant arruixant les clavellines, més tart entretenintme en tapar nius de formigues, tan aviat fent de pagès com de mestre de cases, perquè ha de saber que aquesta cascata també la vaig construir jo.

—Ay *caratsus*.

—Aviat la vaig tenir llesta. Unes quantes closques de musclos de les que'm varen sobrar al fer el cobert de la galeria, dos corns de mar que's teniem ja feya anys a sobre la calaixera y no hi lluhien gens, aquest pastor tocant el fluviol al cap d'amunt, y llestos. Tot plegat fa goig.

—Efectivament.

—Ja veurà això que graciós es. Acostis cap aquí. ¿Veu?

—Ay, ay, ¿qui fa sortir l'aygua?

—Vostè meteix ab el peu. Aquest jòch de aygua va ser ideat per mi. A la canonada hi ha una petita molla que surt a flor de terra y que apenes se veu; al apretarla'l que no ho sab, surten aquests vuyt raigs mullantlo de cap a peus.

El jardí no es gayre gran, però hi ha de tot. Aquesta perera de Sant Joan fa unes peres que ni el sucre. Aquí tinch una prunera empeltada d'abrecoquer, així és que produeix prunes y abrecochs. Fins hi ha un pil.

—Es petitet.

—Donchs ja ho veu, ab tot y ésser petit, al cap de poch temps d'ésser plantat ja varem tenir pinyes...

—Si qu'es prou!

—Ja varem tenir pinyes ab el vehi del costat, puig va començar a exclamar-se de que li tapava la vista, va acabar per insultarme, y com que'un servidor té'l gènit fort, n'hi vaig contestar una de fresca y ja hi varem ésser. Figuris si arriba a ésser gros el pi y verdairement l'hagués molestat!

—Senyor Verderol, ara'm permetrà que li expliqui el motiu de la meua...

—Dispensi que li trenqui les oracions. ¿Li agrada la torre?

—Si, senyor, moltíssim! Però...

—Donchs li donaré per tres mil cinch cents duros, un verdader regalo. Li adverteixo que a mi al menys me'n costa'l doble. ¿Què m'hi diu?

—¿Per què's creu que he vingut?

—Ay, ay, per veure si la meua torre li convenia pera comprarla.

—No, senyor, no. Vostè ha sofert un erro, però'l motiu de venirlo a trobar es un altre. He llegit, en l'anunci que publica en el diari, que vostè marxava a Amèrica, y com que un servidor ja fa una pila d'anys que té una acreditada agencia de conductores, li vinch a oferir els meus serveys pera quan tingui de fer el trasllat dels mobles al vapor.

—¿Y per això m'ha fet enraonar tres hores? ¿No ho podia dir desseguida?

—Si vostè no m'ha deixat explicar!

—Vagi, home, vagi y no'm faci perdre més el temps.

—¿No li convenen un parell de conductores pel dia que desocupi la torre?

—Primer me portaria'ls mobles a coll-y-bè.

—Donchs que s'hi conservi.

—Estiga bo.

(Jo que'm creya encolomarli la torre!)—

ALEXANDRE FONT

NOVES

Es notable l'article *El mal pastor*, que publica, en lloch preferent de son número darrer, nostre estimat company *El Poble Català*, deixant a n'en Lerroux sense careta y dihent les veritats a n'aqueix poble embrutit, que més que ab elles se sent afalagat si se li prediquen l'odi y la mentida.

Mèginse'ls següents paragrafs:

Oh, sí! Tots aquests conservadors incomprendius que criden descompassadament contra en Lerroux, si compreguessin llurs interessos, li haurien de passar un violari pera que pogués continuar la seva obra pertorbadora. Perque ell y ningú més qu'ell vos ha inutilitzat; ell y ningú més qu'ell ha servit la causa de la burgesia al fervor distreure de les vostres reivindicacions socials, pera portarvos a una acció exclusivament política, a una acció que sols havia de servir per'aixecarlo a n'ell, el mal pastor, sense que'l seu hipotètic triomf pogués representar cap victòria positiva, immediata, pera les vostres ansies de benestar y de justícia.

Y de la meteixa manera que les seves campanyes han sigut, al cap d'avall, en profit de l'ultra-conservadurisme burgès, fent impossible tot intent de reforma econòmic social, d'aquelles que les organitzacions obreres tenien consignades en els llurs programes avans d'haver vingut a Barcelona'l fals apòstol, de la meteixa manera

la seva obra, aparentment revolucionaria, ha sigut poderós resguart pera les institucions.

Y ara meteix, ara que fets externs a la lluita dels partits han determinat una aproximació dels dos grans blocs que representen tota la política catalana, ara en Lerroux, el mal pastor, continuant la seva funesta obra, contra la voluntat y el pensament de tots els republicans de Catalunya, condempna aquest acostament de republicans y catalanistes; en Lerroux, republicà, procura fer esvanir aquest grop que s'anava formant en l'horitzó de la monarquia.

Poble català poble de llibertat, toleraràs més temps aquesta farsa indigna del fals apòstol?

Per aquests paragrafs pot judicarse dels demés de l'article, que són tant o més substanciosos encara.

El Consistori dels Jochs Florals fa avinent que, ab posterioritat a la publicació del Cartell de convocatòria pera'ls de 1906, que tingué efecte'l dia 15 de novembre darrer, han sigut oferts els següents premis extraordinaris, dels quals disposa'l Consistori per'adjudicarlos, ab les meteixes condicions fixades en el Cartell ordinari esmentat. Y són:

Un objecte d'art ofrena del Excm. e Il·lustríssim senyor Bisbe de Vich, al qui presenten uns goigs o himne popular de més mèrit pera ésser cantat en honor del martre Pere Almatró.

Y un objecte artístich, que ofereix la Lliga Espiritual de Nostre Senyora de Montserrat, a la poesia que puga clasificarse dintre'l lema de la «Violan».

Publicacions rebudes:

Emili Vilanova. Obres completes. Volum I. Del meu troç.—Barcelona. Il·lustració Catalana. Elegament imprès en la estampa d'en J. Thomas, ha aparegut el primer volum de les obres completes del gran escriptor barceloní que no fa gaires mesos tinguerem la desgracia de perdre. No cal pas dir ab quin interès serà rebut aquest aplech per tots els aymadors de nostra literatura. La edició es correcta y cada volum se ven al preu de 3 pessetes. Als qui s'han suscrit per endavant a tota la colecció, cada tomol's hi resulta a dues pessetes solsament. Cap català, y especialment cap barceloní apassionat de les Hetras catalanes deixarà perdre aquesta ocasió d'enriquir sa biblioteca ab les obres del més fidel pintor de les costums de Barcelona.

Los mercados en Africa Occidental. Breus consideracions exposades pel senyor en Francisco Potau, el 30 d'octubre passat, en l'Associació de fabricants exportadors de calçat, de Barcelona. Formen un opuscul de 32 pàgines en les que l'autor demostra sos coneixements de l'assumpto que tracta, encomiant la

necessitat de conquerir els mercats l'Àfrica Occidental combinant les iniciatives particulars ab la cooperació colectiva y l'acció de l'Estat.

Núvols en creu, drama en un acte, de R. Suriñach Senties. S'ha publicat, elegantment impresa a cà'n Giró, aquesta obra ab tant d'èxit estrenada al teatre Apolo, la nit del 16 de novembre passat. Preu, 1 pesseta.

Lustral. Sifons y gaseoses esterilitzades. (Major, 81.) Aquesta acreditada casa ha publicat per any nou son almanach ab humorística tarja anunciadora, dibuixada per en Cornet ab la traça en ell característica.

Ideal. Màquines d'escriure ab tabulator (Pelayo, 14). Hem rebut el bonich almanach de paret, propi pera despatx, ab que aquesta casa obsequia a sos clients per any nou.

B. Domènech, farmacèutich (Baix de Sant Pere, 72). Almanach de paret anunciador del Fosfo-glicò-kola-Domènech y altres tònichs. La meteixa casa ha repartit uns elegants almanachs de butxaca de diferents formes y dibuixos.

Fidel Giró impressor. — Carrer de Valencia, 233.

JOVENTUT

SETMANARI CATALANISTA

(SURT ELS DIJOUS)

ARTS, CIÈNCIES, LITERATURA

Setze pàgines de text setmanals. Repartiment periòdic als subscriptors de notables obres catalanes y traduccions de les més renomades de l'estranger

Els treballs se publiquen baix la exclusiva responsabilitat de llurs autors.

No s'admeten els que no sien inèdits.

No's tornen els originals.

Se donarà compte de les obres rebudes en aquesta redacció, y de les que ho mereixin se'n farà crítica.

Preus de subscripció:

CATALUNYA: Un any.	8	Pessetes.
" Mitj any.	4'50	"
" Trimestre.	2'25	"

ALTRES REGIONS D'ESPANYA:

Un any.	9	"
ESTRANGER: Un any.	10	Franchs.
Número corrent.	10	Cèntims.
" atrassat.	20	"

Biblioteca de JOVENTUT

Enllestit ja'l tiratge de la novela d'Enrich de Fuentes

ROMANTICHS D'ARA

s'està procedint a sa enquadernació, lo que avisem als subscriptors que tenen dret a dita obra per haver satisfet llurs quotes anyals o semestral, manifestantlos que desde divendres poden passar a recullirla en nostra Administració. Als que no passin els hi serà repartida a domicili oportunament, segons tenim anunciat.

Aquesta novela quedarà posada a la venda dintre la present setmana en totes les llibreries, al preu de 4 pessetes l'exemplar.

TAPES

També manifestem a nostres lectors en general que les artístiques tapes que n'Anfòs Monegal ha dibuixat pera'l volúm sisè de JOVENTUT, estan ja confeccionades, y que a últims de la present setmana hi haurà enquadernades colleccions de l'any darrer.

Les tapes soltes se venen a 2'50 pessetes. Tapes y enquadernació, 3 pessetes. Volums enquadernats, 10 pessetes.